

**UJEDINJENE
NACIJE**



Međunarodni sud za krivično gonjenje lica
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 2. novembar 2010.

Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 2. novembra 2010.

TUŽILAŠTVO

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**REDIGOVANA VERZIJA "ODLUKE U VEZI S FINANSIRANJEM ODBRANE"
ZAVEDENE 29. OKTOBRA 2010. GODINE**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

I. UVOD

1. Pretresno veće III (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) [redigovano].¹

II. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Vojislav Šešelj (dalje u tekstu: optuženi) je pritvoren na Međunarodnom sudu od februara 2003. On je zatražio finansiranje svoje odbrane 31. oktobra 2003, a zatim redovno ponavljao taj zahtev tokom postupka. Osim toga, odlučio je da se sam brani na suđenju i Žalbeno veće mu je priznalo to pravo.²

3. Dana 6. jula 2010, Sekretarijat je doneo javnu odluku kojom je odbio zahtev optuženog za finansiranje njegove odbrane, s obrazloženjem da nije dostavio sve informacije potrebne za procenu njegove finansijske situacije.

4. Na pretresu od 2. marta 2010. optuženi je izjavio da će mu trebati dve godine da pripremi svoju odbranu, ako je Međunarodni sud ne bude finansirao.³

5. [redigovano].

6. [redigovano].

7. [redigovano].

8. [redigovano].

9. Na administrativnom pretresu 21. septembra 2010. optuženi je naveo da je primio dopis od Sekretarijata kojim se traži njegovo mišljenje o stepenu složenosti ove faze postupka. Optuženi je naveo da je sekretar već ranije svrstao složenost ovog predmeta u najvišu, odnosno treću (3) kategoriju, te je po tom osnovu platio tri branioca u

¹ [redigovano].

² V. predmet br. IT-03-67-AR73.3, "Odluka po žalbi na Odluku Pretresnog veća o dodeli branioca", javno, 20. oktobar 2006.

³ Pretres od 2. marta 2010, transkript na francuskom (dalje u tekstu: T(f)), 15575-15576.

pripravnosti koji su mu dodeljeni jedan za drugim od strane prethodnog pretresnog veća koje je postupalo u ovom predmetu.⁴

10. [redigovano].

11. [redigovano].

12. [redigovano].

13. [redigovano].⁵

III. MERODAVNO PRAVO

14. Na osnovu člana 21(4)(b) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) svaki optuženi ima pravo na odgovarajuće vreme i uslove za pripremu odbrane.

15. Po mišljenju Žalbenog veća Međunarodnog suda, to znači da optuženi slabog imovinskog stanja koji želi da koristi pravo da se sam zastupa tokom postupka pred Međunarodnim sudom, može koristiti ne pravnu pomoć nego određena finansijska sredstva koja će mu omogućiti da isplati naknadu za rad pravnih saradnika koje je Sekretarijat ovlastio da mu pomognu u pripremanju odbrane. Ta finansijska sredstva ne bi trebala biti uporediva sa onima koja se, u okviru pravne pomoći, isplaćuju braniocima optuženih koji imaju pravne zastupnike⁶

16. Samo optuženi koji se sami brane, a koji su proglašeni da su slabog ili delimično slabog imovnog stanja, mogu od Međunarodnog suda dobiti sredstva za plaćanje osoba koje im pomažu u pripremi odbrane, izračunata na osnovu Sistema za utvrđivanje naknada za osobe koje sarađuju sa optuženim slabog imovnog stanja koji se sam zastupa, koji je Sekretarijat usvojio 24. jula 2009. (dalje u tekstu: Sistem naknada za optužene koji se sami zastupaju).

⁴ Pretres od 21. septembra 2010. T(f) 16407. Veće osim toga napominje da je optuženi takode zatražio da se pokriju svi troškovi putovanja vezani za njegovu odbranu.

⁵ [redigovano].

⁶ V. *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, "Odluka po Krajišnikovom zahtjevu i po zahtjevu tužilaštva", javno, 11. septembar 2007, par. 42.

17. Osim toga, *mutatis mutandis*, u skladu sa članom 8 Uputstva za dodelu branioca po službenoj dužnosti (dalje u tekstu: Uputstvo),⁷ optuženi mora podneti dokaze o tome da ne može platiti branioca.

18. Isto tako, na osnovu pravila 9 Uputstva, sekretar Suda ima ovlašćenje da prikupi sve informacije i zatraži dostavu svih dokumenta za koje je verovatno da mogu potkrepiti zahtev, kao i tražiti sve relevantne informacije od svake osobe za koju bude smatrao da može dostaviti takve informacije.

19. Konačno, na osnovu člana 13(A) Uputstva, Pretresno veće ima ovlašćenje da poništi odluku sekretara Suda kojom se odbija finansijska pomoć za odbranu optuženog i da naloži da se preuzmu troškovi te odbrane.

IV. DISKUSIJA

20. [redigovano].

21. [redigovano], Veće napominje sledeće:

1) Iako je optuženi Sekretarijatu dostavio neke informacije kako bi dokazao svoje slabo imovno stanje, odbio je punu saradnju sa Sekretarijatom po tom pitanju, tako da su u pogledu njegovog imovnog stanja ostale neke sive zone;

2) Međutim, Sekretarijat je uspeo da prikupi neke informacije [redigovano].

3) [redigovano], Sekretarijat tvrdi da provera informacija primljenih od strane optuženog nije moguća bez sudskog naloga.⁸ U vezi s tim Veće napominje da ne zna da li je Sekretarijat ikad zatražio takav nalog.

4) Ukupna dobra i sredstva koja je optuženi izjavio da poseduje i koja je Sekretarijat mogao da identifikuje kao imovinu optuženog, njegove uže porodice i Društva za odbranu optuženog, mogu se, po svemu sudeći, približno proceniti na ukupno [redigovano] evra. Veće ovde napominje da postupak Sekretarijata da

⁷ Uputstvo br. 1/94, IT/73/rev.11, usvojeno 30. januara 1995. i poslednji put izmenjeno 29. juna 2006.

⁸ [redigovano]

uračuna prihode supruge i dvoje dece optuženog ne smatra razumnim, na osnovu člana 10 Uputstva.⁹ Naime, nije prihvatljivo da se prihodi uže porodice optuženog uračunaju u finansiranje njegove odbrane, umesto da obezbede pokrivanje svakodnevnih troškova i svih troškova vezanih za njene primarne potrebe.

5) Sekretarijat ne može da odredi da li je celokupna imovina navedena kao imovina optuženog i njegove uže porodice raspoloživa, [redigovano], pa stoga da li predstavlja izvor novca koji se može odmah upotrebiti za finansiranje odbrane optuženog.

22. Veće smatra da, iako optuženi nije u potpunosti sarađivao u dokazivanju svog slabog imovnog stanja, Sekretarijat ipak mora, na osnovu pravila 8 Uputstva, da obavi sve provere koje su u njegovoj moći kako bi omogućio brzo rešavanje pitanja finansiranja odbrane optuženog.

23. Veće osim toga napominje da Sekretarijat priznaje da ne može da mu saopšti da li je veći deo dobara i sredstava optuženog neposredno raspoloživ.

24. Veće takođe ističe da je, od trenutka kad je sastavljeno u oktobru 2007, redovno upozoravalo Sekretarijat o potrebi da se brzo donese odluka o pitanju slabog imovnog stanja optuženog i da je u više navrata tražilo od Sekretarijata objašnjenja o rešavanju tog pitanja, posebno u poređenju s drugim optuženima pred Međunarodnim sudom koji se sami brane.¹⁰ To je navelo Veće da organizuje brojne sastanke sa Sekretarijatom i da razmeni brojne interne memorandume kako bi se rešilo pitanje finansiranja odbrane optuženog, budući da je Veće garant prava optuženog pa tako i prava na odgovarajuće vreme i uslove za pripremu odbrane, kao što predviđa član 21(4)(b) Statuta.

25. Međutim, Veće konstatuje da uprkos svim informacijama koje je dobilo od Sekretarijata o tom pitanju, još nije u mogućnosti da tačno zna iznos lične imovine optuženog i da zna da li su njegova dobra i njegova sredstva neposredno raspoloživa kako bi mu omogućila da finansira svoju odbranu.

⁹ Veće napominje da Sekretarijat Veću nije dostavio podatke o sastavu porodice optuženog i konkretno o postojanju maloletne dece.

¹⁰ [redigovano]

26. Veće napominje da je faza izvođenja dokaza optužbe gotovo završena i da će optuženi eventualno trebati da se spremi da podnese zahtev u okviru postupka na osnovu pravila 98bis Pravilnika, a zatim, u zavisnosti od odluke koju Veće donese po tom zahtevu, moguće je da će morati da izvede dokaze odbrane. U tim okolnostima, s obzirom na to da je optuženi u pritvoru već gotovo osam godina, u kontekstu strategije okončanja rada Suda i u interesu pravde, Veće, koje je odgovorno za ekspeditivnost suđenja, ne može prihvatiti da pitanje finansiranja odbrane optuženog negativno utiče na odvijanje postupka i usporava odvijanje suđenja.¹¹

27. Zbog toga Veće *proprio motu* rešava to pitanje, uz priloženo izdvojeno mišljenje sudije Lattanzi, i odlučuje da će od današnjeg dana odbrana optuženog biti finansirana u visini od 50% troškova, osim ako optuženi ili Sekretarijat o tom pitanju ne dostave dodatne dokumente, bez prejudiciranja prava optuženog da dobije drugačiju finansijsku pomoć ako dokaže da je slabog imovnog stanja.

V. DISPOZITIV

IZ TIH RAZLOGA, na osnovu člana 21(4)(b) Statuta i pravila 54 Pravilnika,

[redigovano].

NALAŽE *proprio motu* sekretaru, da od današnjeg dana do okončanja ovog postupka daje finansijsku pomoć u visini od 50% svote obično dodeljene optuženom sasvim slabog imovnog stanja, timu odbrane optuženog sastavljenom od tri privilegovana saradnika, koordinatora predmeta i istražitelja, na osnovu Sistema naknada za optužene koji se sami zastupaju i na osnovu procene složenosti ove faze postupka kao treće (3) kategorije, sve dok se ne dobiju novi podaci.

¹¹ V. *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, "Odluka o dodjeli branioca po službenoj dužnosti (povjerljivi dodatak)", javno, 15. februara 2006, par. 11; v. takođe javnu redigovanu verziju odluke Međunarodnog krivičnog suda koja se odnosi na pravnu pomoć optuženom, donesenu 26. novembra 2009. o situaciji u Centralnoafričkoj Republici, predmet *Tužilac protiv Jean-Pierrea Bembe Gombo* (predmet br. ICC-01/05-01/08).

Sudija Lattanzi ovoj odluci prilaže izdvojeno mišljenje.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je francuska verzija merodavna.

/potpis na originalu/
Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 2. novembra 2010.
Hag (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]